

да съществуват органическы същества.“ Лелютъ, като ся отчая да намѣри едно задоволно изясненіе на това потайно явленіе изговаря ся обаче близо съ истото опрѣдѣленіе. „*животъ-тъ е едно отъ качествата на съществуваніето*; само что има обще въ начина по който съществувать нареченыты тѣла органически, си-рѣчъ, растеніята и животныты.“

Много души философи пріиматъ живота както едно зачяло, различно отъ веществството, отъ което то сѫ отдѣля на смъртнѣй чаясь, мнѣніе пръснато отъ анимистити отъ Сталовото училище. Послѣднити обаче смысътъ обыкновено живното зачяло съ душата, на която тїи отдаватъ иѣ само съхраненіето на съществуваніето, нѣ още и свойството да ся опира на болестнити дѣятеле, които устрашаватъ организма. Аристотъ е отъ тоязъ рядъ философи: „*Животъ ся нарича, казва той, храненіето, растеніето изгубуваніето отъ само-себе.*“ *Животъ е сродство отъ вътрѣшнаго чувство и отъ вещественото съединеніе, сродство, утвърдено отъ едно єнориоу или причина на движеніето, на което същностъ-та е непозната.* Това изясненіе щяше бѫде съвсѣмъ право ако чловѣкъ, самъ между вситы създанія, наслаждаваше ся отъ добродѣяніето на живота; нѣ то прѣстанва да бѫдева за нѣкои животни родове, или понѣ за всичкото растително царство.

Послѣдователети на *организма* не пріиматъ никакъ живота както една причина. По мнѣніето имъ, той не е прилѣпенъ ни на твърдо, ни на рѣдко, ни на едно тѣло, ни на нѣкое оръдие, ни на дѣйствіе; той е собственостъ-та на единъ съставъ отъ сплетенія и органи, едно движение, едно нагласяваніе; съ една рѣчъ, слѣдствіето отъ организаціята. Нѣ организация и животъ сѫ нѣчта различни; зачто има органически тѣла на които животъ-тъ ся е оттеглилъ; има други, съмъто, что съдѣржава зачяло на живота, нѣ въ което организаціята не съществува още. Обаче единъ отъ най-сладкодумнити послѣдователе на организма е подалъ новы доказателства на противна мысль: „Ако нѣкои постави на единъ микрографъ, казва Берардъ, две яйцица отъ животни, които ся хранять съ млѣко, най-тѣнкото вниманіе не може открые въ тѣхъ никаквѣ стойнѣ разлики; чловѣкъ не вижда въ едното и другото освѣнь зрынца и валечета, още и единъ малкъ прозирнѣ ципицѣ (прорастителната ципица).“ Не трѣбаше ли прочее да излѣзътъ отъ тыя две яйцица две еднакви животни? Нѣ, отистина; едното можяше даде животъ на мышка и другото на фильтъ. Обаче може бы хымикъ-тъ достигне да открые различни, что отбѣгватъ на микрографа? Да ся увѣри на това, Берардъ му поставя на раставяне две птичешки яйца; нѣ хымикъ-тъ намира тѣкмо сѫщности зачала и въ двѣсты яйца: много бѣлинѣ, жълтинѣ, мазнинѣ, малко соль, фосфоръ, сѣръ, и желѣзо. Сѫщата ли птица щяше ся измѣти отъ всяко отъ тыя яйца? Нѣ, отъ едно щяше сязимѣти орелъ, а отъ друго славей. Ако отъ вещества, въ които микроскопъ-тъ и химическото раставяне не показватъ никаквѣ разлики, излазятъ сѫщества толко съ неприлични, нетрѣба ли нѣкой да приема, че тыя кръять едно животно